

Flödesschema och rutin för omhändertagande av våldsutsatt i nära relation

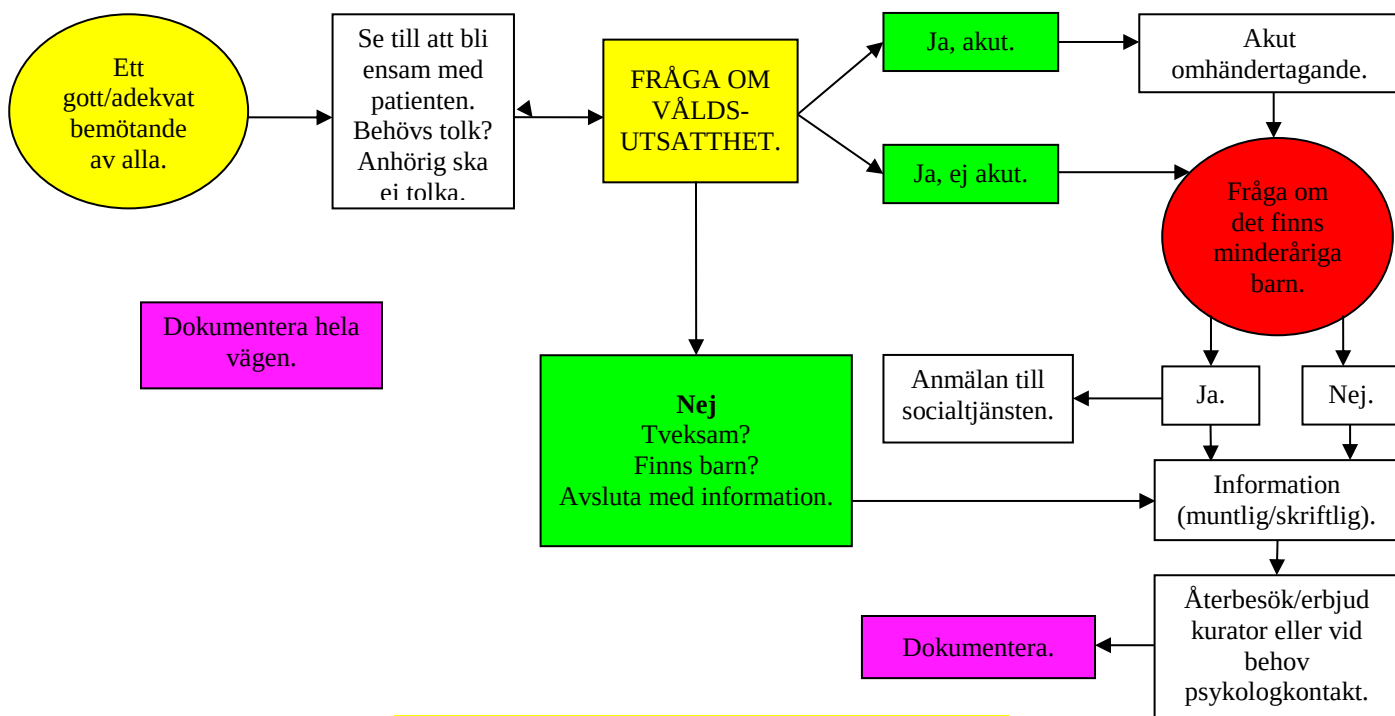
Berörda enheter

Regionsövergripande rutin för samtliga enheter och avdelningar inom hälso- och sjukvård samt tandvård i Region Norrbotten.

Syfte

Säkerställa att våldsutsatta i nära relationer får rätt omhändertagande.

Processbeskrivning

Ett gott/adekvat bemötande av alla

Ett gott bemötande genom hela vårdkedjan är grundläggande för att patienten ska kunna känna tillit och vilja berätta om hen utsatts för våld. Bekräfta patienten genom ett personligt bemötande och visa att du tror på vad patienten berättar.

Ensam med patienten, behövs tolk?

Var ensam med patienten när du ställer frågor om våld. Gäller även extra utsatta grupper som funktionsnedsatta, äldre, personer med olika etniska bakgrund och samkönade. Hänvisa till rutinerna och be medföljande gå ut en stund för att du behöver tala i enrum med patienten. Använd alltid auktoriserad tolk när patienten inte behärskar svenska språket. Patienten ska godkänna tolken.

Huvudprocess Våld i nära relation	Ansvarig Pia Näsval	Processledare Moa Lygren	Sida 1 av 3
Dokumenttyp Vårdrutin	Dokument-id VARD-5-5307	Godkänt datum 2022-06-17	Version 4.0

FRÅGA om våldsutsatthet!

Var tydlig i ordvalet och tänk på kroppsspråket. Närma dig frågan genom att t ex tala om att våld är vanligt och att du brukar fråga alla dina patienter om våld för att kunna hjälpa dem bättre. Ställ en direkt eller indirekt fråga. Ex. på direkt fråga: *"Har någon slagit dig?"*, *"Har någon gjort dig illa?"* Ex. på indirekt fråga: *"Har du känt dig hotad någon gång?"*

Nej

Se till att skriftlig information finns till patient. Vid misstanke om barn som far illa, gå till den röda rutan.

Ja, akut

Akut är det om misshandelstillfället skett nyligen. Personen kan vara akut skadad och/eller i chock. Akut sexuellt övergrepp på kvinna ska omgående hänvisas till gynekolog vid Sunderby sjukhus/Gällivare sjukhus. Akut sexuellt övergrepp på man omhändertas i första hand av kirurg, annars urolog eller i sista hand allmänläkare.

Akut omhändertagande

Ta in personen i enskilt rum. Ge adekvat vård/omvårdnad. Tänk på att personen kan vara i chock, ge en filt. Fråga om hen vill berätta om vad som hänt. Se till att ge ett akut läkarbesök för dokumentation av eventuella skador. Patienten kan behöva hänvisning till kurator/psykolog. Finns det barn i familjen? Var finns barnen nu? Tänk på anmälningsplikten vid misstanke om att barn far illa.

Ja, ej akut

Till primärvården/psykiatrien kommer/söker patienten ofta för våldets långtgående effekter som smärta, depression, sömnsvårigheter och olika stressrelaterade besvär. Frågan om våld har kanske aldrig ställts, och patienten har aldrig fått berätta om det hen har utsatts för. Situationen är inte akut och handläggandet kan ske i "lugn och ro" och enligt rutinerna. För patienten kan detta vara början till en läkningsprocess.

Fråga om minderåriga barn

Ta alltid reda på om det finns minderåriga barn i familjen. Hälso- och sjukvården har en skyldighet att ALLTID, vid misstanke om att barn far illa, anmäla till socialtjänsten. Be gärna föräldern berätta om hur barnet mår och om hon/han känner till om barnet även blir fysiskt misshandlat (att uppleva våld i hemmet är psykisk misshandel) se broschyr *"Våld/övergrepp mot barn och ungdomar"*.

Om ja – anmälan till socialtjänsten

Vid kännedom om barn som bevittnat våld mot förälder ska alltid hälso- och sjukvårdspersonal göra en anmälan till socialtjänsten. Anmälningsblankett finns i VIS, *"Anmälningsblankett till socialtjänsten när barn far illa"*.

Information

Patienten uppmanas att själv göra en polisanmälan. Vid misstanke om grova brott (brott som är föreskrivet strängare straff än fängelse ett år) hindrar inte sekretessen personalens möjligheter att göra en polisanmälan. Detta görs i

Huvudprocess Våld i nära relation	Ansvarig Pia Näsval	Processledare Moa Lygren	Sida 2 av 3
Dokumenttyp Vårdrutin	Dokument-id VARD-5-5307	Godkänt datum 2022-06-17	Version 4.0

Samråd med närmsta chef. Viktigt med tillit patient – vårdgivare. Informera om att anmälan kan göras senare om patienten är tveksam nu men att dokumentation av nuvarande skador har betydelse för eventuell (senare) polisanmälan. Informera om reaktioner på våldet och vart patienten kan vända sig för att få råd och stöd.

Återbesök, erbjud kontakt med kurator eller psykolog

Boka alltid återbesök. Patienten bör alltid erbjudas tid hos kurator och vid behov psykolog.

Dokumentera

Se ”Dokumentationsrutin i VAS efter fråga om våld i nära relation” och ”Undersökning och dokumentation av fysiska skador vid våld i nära relation”. Tänk på att dokumentera säkert. I och med journalen på nätet, använd sökorden i VAS (VNR) för att dokumentationen om våld i nära relation inte ska synas.

Viktiga telefonnummer och kontakter

Brottsoffermyndigheten

www.jagvillveta.se

Kvinnofridslinjen

Nationell stödtelefon är öppen dygnet runt, tfn: 020-50 50 50. Som yrkesverksam kan du också ringa och rådfråga.

www.kvinnofridslinjen.se

Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK

Nationellt resurs- och kunskapscentrum vid Uppsala universitet och Akademiska sjukhuset, tfn: 018-611 27 93.

www.nck.uu.se

Stödtelefon hedersrelaterat våld och förtryck

Nationella kompetensteamet, tfn: 010-223 57 60. Du kan som yrkesverksam ringa och rådfråga

www.hedersfortryck.se

Polismyndigheten

Tfn: 114 14 eller akut tfn: 112.

www.polisen.se/komtilloss

Samverkan mot våld

www.valdmotnara.se

Socialstyrelsen

www.socialstyrelsen.se

Socialtjänsten vid länets kommuner

Samtliga socialjourer nås på tfn: 114 14 eller tfn: 112. Mer information finns på kommunernas hemsidor.

Stiftelsen allmänna barnhuset

www.tidigatecken.nu

Huvudprocess Våld i nära relation	Ansvarig Pia Näsval	Processledare Moa Lygren	Sida 3 av 3
Dokumenttyp Vårdrutin	Dokument-Id VARD-5-5307	Godkänt datum 2022-06-17	Version 4.0